

גיליון צ"ד
פר' נשא תשפ"א

דרך מצוותיך

שו"ת בהלכה מרבינו

דיני חוטי העיצית (סימן י"א)

מדוע אין מקפידים על ניפוץ לשמה

שאלה: מדוע לא מקפידין על ניפוץ לשמה, בציצית, ובמ"ב (סי' י"א סק"ג) כתב להקפיד בזה.

תשובה: הפוסקים הקילו.

קשירת חוט שנקרע האם מועיל לאח"כ כשיקרעו אחרים

שאלה: מי שנקרע לו חוט של ציצית ועדיין לא נפסל (שנשאר מספיק חוטים שלימים), צ"ע האם יש "ענין" לקשור החוט הקרוע למקומו (שנקרע משם), או שאין בזה ענין כלל. וכן צ"ע אם קשרו בחזרה למקומו (שנקרע משם) האם הוא טלטול בשבת על החוט או לא.

תשובה: לפ"ד החזו"א אין שום ענין לעשות כן, וגם הוא טלטול בשבת.

[עי' מ"ב (סי' י"ב סק"ז) וחזו"א או"ח (סי' ג' סקט"ו). ודעת המ"ב שיש ענין לקשור החוט הקרוע ומועיל שאם אחר כך יקרע חוט אחר, יוכל חוט זה להצטרף למנין החוטים הכשרים, ואין זה תעשה ולא מן העשוי, מכיון שקשר החוט לפני שנפסל הציצית, והחזו"א חולק שאפי' שאין עדיין פסול מ"מ מכיון שקושרו אחר כל הקשירות הוא "תעשה ולא מן העשוי". וממילא לדעת החזו"א הוא גם טלטול בשבת ודו"ק]. (דולה ומשקה)

דרך פיקודיך

פנינים על פרשת שבוע

מנוח העלה גם עולה וגם מנחה בבמה

וַיֹּאמֶר מִלְאָךְ ה' אֶל מְנוּחַ אִם תַּעֲצֹרְנִי לֹא אֶכַּל בְּלוֹזְמָךְ וְאִם תַּעֲשֶׂה עֲלֶיךָ לֵה' תַּעֲלֶנָּה (הפטרות נשא, שופטים י"ג ט"ז)

ובהמשך הפרשה כתוב (פס' י"ט) וַיִּקַּח מְנוּחַ אֶת גְּדֵי הָעֵזִים וְאֶת הַמְּנָחָה וַיַּעַל עַל הַצֹּרֵר לֵה' וַיַּמְפֵּל לַעֲשׂוֹת וּמְנוּחַ וְאֶשְׁתּוֹ רָאִים.

ותמוה, הרי המלאך הזכיר רק עולה ומדוע מנוח הקריב גם מנחה (דבפשטות מיירי על מנחה הבאה בפני עצמה ולא על מנחת נסכים), ובכלל, איך הקריב מנוח מנחה, והרי באותה שעה היה שעת איסור להקריב על הבמה, ורק על עולה היה למנוח הוראת שעה, ואם זה כולל היתר על מנחת נסכים (זבחים קי"ט ב'), אבל לא מנחה הבאה בפני עצמה.

ויש לומר: הנה מנוח עם הארץ היה (ברכות סא.), ואינו נאמן על הטהרות. וזהו שאומר המלאך למנוח: 'אם תעצרני לא אוכל בלחמך' - כי אתה עם הארץ, ונחשדו עמי הארץ על הטהרות.

ואפילו אם תרצה להקריב קרבן מנחה שלענין זה נאמנים גם עמי הארץ (כדאי' בפ' חומר בקודש), גם זה אי אפשר, 'לה' תעלנה' כי בבמה יש רק מנחת נסכים (שכולו לה') ואין מנחת נסכים!

והבין מזה מנוח שעליו להקריב עם העולה, מנחת נסכים! (שבענו מטובך)

אנא מפניך אברה

בשנה האחרונה עם ישראל חווה תקופה קשה נוראה תקופת הקורונה אסונות מלחמה, כאשר בתוך חודש לאסון הנורא ממירון חווים אנו אסון נורא נוסף עם כניסת החג בחסידות קרלין, ורואים אנו בעינינו דברי רבינו שחזר ואמר בתקופת הקורונה וכעת בעת מלחמה, שעיקר ההשתדלות היא התפילה.

רבינו כששמע על האסון הזה עורר כי חובה להתחזק בעת הזאת, ולענ"ד יש מקום להביא כאן להתחזק כפי שהתבטא רבינו פעמים רבות לכינוסי חיזוק, וכן בשעת מלחמה (עייין ספר אשיחה) שנרצחו עשרות בחורי ישראל ע"י בני ישמעאל ימ"ש, שצריך לפרסם דברי הגמ' בשבת (לג ע"א) שבעוון ניבול פה בחורי ישראל מתים. עיי"ש.

וכמה הדברים מתאימים כעת כאשר לדאבון לב נספו במיתות משונות עשרות בחורי ישראל בזמן קצר, באסונות האחרונים, ודאי חלילה לא הכוונה שהנספים הקדושים הם שחטאו, אך כפי שכבר התבטא מרן ראש הישיבה על אסון מירון חשיב את לאתפוסי אדרא, והם קרבן ציבור על הדור, א"כ לכאור' אולי זה רצון הבורא שנתחזק כעת.

ובענין המצב הבטחוני בפרוע פרעות ובזריקת הטילים ע"י בני ישמעאל ימ"ש יש להביא דברי רבינו בעת שספרו לו שיש טילים בשנת תשע"א, אמר רבינו שבכל דור עומדים עלינו לכלותינו ויש להתחזק בתורה ובתפילה בכל מה שכתוב בתורה, וזה חלקנו בעת הזאת ואין מקום מקום לפחד,

וכפי שהתבטא אחר הפיגוע במושב איתמר שרצחו בני ישמעאל ימ"ש משפחה שלימה, והיתה ילדה שלא יכלה להרגע רבינו אמר שיסבירו לה שלכל אחד יש השגחה פרטית משלו, ואין מה לפחד.

וכן כפי שכתוב בספר כל משאלותיך רבינו השיב (לפני כמה שנים במלחמות הקודמות) לאשה שפחדה מהמצב בישראל ורוצה לברוח לחו"ל, רבינו אמר שבזמן החזו"א היה בכהאי גוונא ואמר אדם אינו יכול לברוח מעצמו ורק הוא עצמו הגורם למוות וחיים ולא משהו חיצוני, ולא יועיל להרחיק.

אך כמובן שלא פוטר חובת הזהירות המינימלית המוכרחת, (כמובן כל שאלה ושאלה לפי ענינה והדבר מסור אך ורק ביד חכמי התורה בראשם רבותינו עיני העדה רבן של ישראל מרן שליט"א ומרן ראש הישיבה שליט"א, ולא כל הרוצה ליטול את הכתר יבוא ויטול) וכפי שהורה רבן של ישראל לשאלת חתנו הגר"ז ברורמן ראש ישיבת דרך אמונה בלוד לעבור מקום עד יעבור זעם.

וכתב יחד עם מרן ראש הישיבה כי בימים אלו שאויבינו נשאו ראש רח"ל, ומנסים לפגוע ביושבי ארה"ק מוטל על כל אחד ואחד להתחזק בכל הענינים ובפרט בלימוד התורה ביום מתן תורתנו וחלילה לעשות שום מעשה של התגרות באומות שאין זה דרך התורה. והוסיפו וקראו להתרחק מהפגנות ומכל המקומות שהמשנאים מתאספים כי חמירא סכנתא מאיסורא, והורו שלא להסתכן ושלא להתגרות בהליכה בחג השבועות לכותל המערבי. וכן בשאר המקומות יזהרו מלעבור במקומות שיש בהם חשש סכנה או התגרות באומות ובזכות התפילות נזכה לגאולת עולמים.

רואים אנו מדברי רבותינו כי ודאי יש חובת השתדלות המינימלית, כמובן לא יותר מידי, ולא לשכוח כי עיקר השתדלות היא התפילה, ואין מקום לפחד כלל, ועייין בביאור הדברים בארוכה כפי שכתב רבינו בספרו ארחות יושר בהבדל הברור בין החובה בזהירות לענין הפחד שבא מחוסר אמונה, ונסיים ונחדיר לעצמינו דברי רבותינו ונחזור עליו שוב "ובזכות התפילות נזכה לגאולת עולמים".

אשרי העם שרבינו מנהיגו

מהנעשה והנשמע בקודש פנימה

- המשפיע הרה"צ ר' מנדל מוסקוביץ רב קהילת אזמרה בצפת, שניצל בחסדי השמיים מהאסון הנורא נכנס לרבינו להתייעצות וברכה, ורבינו יעץ לו לבנות מקווה לרגל ההצלה.

- בגליון מרווה לצמא שאלו את רבינו אחר האסון בענין מה תפקידינו בעת הזאת, וזה לשון השו"ת, שאלה: איך מסבירים לדור הצעיר את מה שקרה? השיב רבינו: שהכל משמיים אלו חשבונות שמיים שאי אפשר להבין, שאלה: יש שאלה בתורה על מה עשה ה' ככה ומה חרי האף הגדול הזה, השיב רבינו: הקב"ה עושה כך כדי שנתחזק, הם נפטרו והחי יתן את ליבו, שאלה: במה ניתן להתחזק, השיב רבינו: להוסיף בלימוד התורה יותר מההרגל הקבוע, אדם לומד שעתים יוסיף רבע שעה, שאלה: מה נשים ובנות ישראל יכולות להתחזק, השיב רבינו: לומר בכל יום תהילים, שאלה: מה ילדים צריכים להתחזק, השיב רבינו בתפילה, בכל עניני התפילה אפשר למשל ללמד אותם הפירוש כדי שיבינו התפילה, ה' יעזור שיהיה רק טוב.

- שבוע שעבר בר"ח סיון התחילו רבבות עמך בית ישראל את המחזור השלישי ברמב"ם שמיטה ויובל הנלמד מידי יום ע"פ תקנת רבינו, ובהתחזקות מיוחדת בעת הזאת כפי שכתב רבינו שהיא הסגולה להנצל מכל הצרות, במערכת נערך בשידור מיוחד מעמד הסיום בהשתתפות תלמידי רבינו, למאזיני השיעור מידי יום ברמב"ם שמיטה ויובל, המעמד נפתח בתפילה ובזעקה עקב המצב.

- ביום רביעי שעבר רבינו שימש כסנדק בברית לנכד המשותף של רב מרכז בני ברק הגרי"א דינר, ולהגאון ר' נפתלי קופשיץ רב שכונת רוממה בירושלים, ומראשי ישיבת בית המדרש עליון, בן להרה"ג ר' צבי קופשיץ.

- שעות לפני מעמד הכנסת ס"ת לביהמ"ד ראוה ברמת גן, נכנס הרבי עם ספר התורה לבית רבינו לכתבת אותיות אחרונות.

- נשאל רבינו ע"י הרה"ג ר' רבי הלל קופרמן שליט"א בשם מנהלי ת"ת והעוסקים בחינוך ילדי תשב"ר ששאלו האם להתייחס בדיבור עם הילדים אודות האסון הנ"ל במירון. והשיב רבינו שליט"א שצריך ללמד את הילדים "להיזהר" והיינו מכל דבר סכנה, ולחדד באוזנם עניני ונשמרתם מאד לנפשותיכם. כמו"כ ללמד הילדים שבכלל הזהירות שלא להידחק ולעמוד בצפיפות במקומות שמצוי בהם הדוחק ביותר. שהדברים בגדר איתחוק סכנתא.

- אשה שנפל טיל ליד ביתה ובחסידי שמיים לא קרה להם שום נזק גשמי ונפשי, שאלה מה לעשות להודאה רבינו הדגיש שאצל גברים שיכולים ללמוד אז אברך ילמד פרק הכונס, בחורים משניות, אך כאן שזה אישה שתאמר פרק מזמור לתודה.

- במרכז מעמד הוקרה שע"י ארגון אחיעזר למאות מגידי השיעורים הובא מכתב רבן של ישראל עי בנו חביבו הגריש קניבסקי שליט"א וז"ל

בעזרת ה' יתברך סיון תשפ"א

איתא בתנא דבי אליהו זוטא פרק יא, אין ישראל נגאלין לא מתוך הצער ולא מתוך הטלטול, ולא מתוך שאין להם מזונות אלא מתוך עשרה בני אדם שהם יושבין זה אצל זה והיה כל אחד מהם קורא ושונה עם חברו וקולם נשמע וכו',

ולכן אפריון נמטייה, זכות עצומה נפלה לידינו הרב הגאון ר' משה חיים ורטהיימר שהקים עשרות ומאות שיעורים בארגון אחיעזר שיעורי תורה ומוסר,

אמרת ה' הציע כיון שקרבה שנת השבע שנת השמיטה ואמרו חז"ל במוצאי שביעית בן דוד בא, ואמר מרן החזון איש זללה"ה דהיינו אם ישמר, וידוע שאי אפשר לשמור ההלכות והדינים בלי ללמודם, תוס' פרק קמא דקידושין, ואם ילמדו אחר כל שיעור כמה הלכות בהלכות שביעית, יזכו בעזרת ה' יתברך בשנה הבאה שנת השביעית וילמדו כולם כל הדיני שביעית ילמדו עם הלכותיה, נזכה להגאל בגאולה שלימה במהרה בימינו אמן.

- בליל חג מתן תורתנו באו להקביל פני רבן של ישראל ברגל אלפי עמך בית ישראל בראשות ת"ח, תוך שהקהל שר לכבוד התורה ולומדיה.

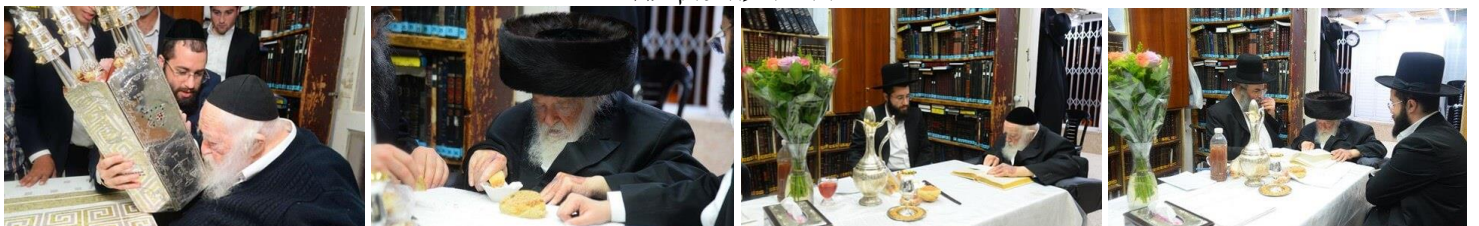
- ע"ד רבותינו עיני העדה ועוד גדולי ראשי הישיבות, כי השבת פר' נשא, הנהוגה בעולם הישיבות להוציא את בני הישיבות לשבת חופשית, עקב המצב הבטחוני החמור שלעת כזאת יש להתחזק ביתר שאת ועוד בעמלה של תורה ובשקידתה דמגנא ומצלא ולהרבות בתפילות ובתחנונים, תלמידי הישיבות הק' יחי' ישארו בשבת בהיכלי הישיבות ויתחזקו בכל הנזכר, ואם יהיה שינוי במצב הביטחוני ישקלו רבותינו שוב את ההחלטה.

- הכריע רבינו לשאלת תושבי הישובים בהם חל הבטחת מרנא החזו"א בבני ברק ובק"ס, שלא יקרה שום נזק מהפצצות, כי אין צורך להכנס למרחב המוגן, אך יאמרו תהילים,

- מחזה מופלא בכח אמונת חכמים וסגולת התורה ראינו בשבת האחרונה בעיר בני ברק כאשר סמוך מאוד לשני גבולות העיר, מצד א' בישוב רמת גן סמוך לגבול ב"ב, נפל פצצה ורח"ל נרצח יהודי מהפצצה הי"ד, ומצד ב' בגבעת שמואל נפצעו יהודים מהפצצות וכן ניזוקו מאד מהפצצות בגשמיות, אך אליך לא יגש בעיר התורה ב"ב שם יש הבטחת מרנא החזו"א לא חל שום נזק.

- בערב חג מתן תורתנו הובאו לפני רבינו ספרי תורה שונים בכדי שיכתוב בהם אות.

מצוי"ב תיעוד שוקי לרר

ברכת מזל טוב שלוחה לרבן של ישראל לרגל שמחת הולדת נינתו,
נכדה לבנו חביבו הגאון הגדול ר' יצחק שאול קניבסקי שליט"א, בת לנכדו נאמן ביתו הרה"ג ר' יעקב ישראל קניבסקי שליט"א,
יה"ר ויזכה לרבינו לראות עוד הרבה שמחות עד בלי די